

**Sdružení pro pomoc
mentálně postiženým**

Čtvrtletník

4/2004, IV. ročník

**Okresní organizace č. 68
TRUTNOV**

Vážení a milí přátelé,

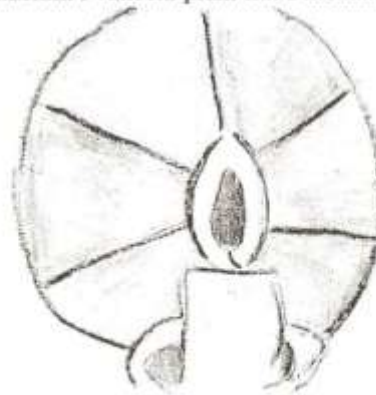
je to až k nevíře, ale rok 2004 pomalu končí. Příroda ulehla pod načechnanou sněhovou pokrývkou k zimnímu spánku, předvánoční přípravy vrcholí a očka dětí radostně září z očekávání příchodu Ježíška.

Všichni se těšíme, až dopečeme poslední kousky cukroví, zabalíme poslední dárky a znavení po důkladném předvánočním úklidu zasedneme s našimi nejbližšími k štědrovečernímu stolu a plnými doušky budeme vychutnávat tu kouzelnou atmosféru vánoc.

I náš Čtvrtletník chce přispět alespoň malou troškou k vánoční pohodě. Zavzpomínáme na Magickou drakiádu, podíváme se na oslavu Halloweenu, Mikulášskou nadílku, a také Vám přineseme informace, jak to vypadalo ve Dvoře Králové na Speciální olympiádě sportovců s mentálním postižením ve stolním tenise a na celostátní konferenci „Sexualita mentálně postižených“, která se konala v Hradci Králové. V tomto čísle Vám představíme Oranžový dům Trutnov (detašované pracoviště Ústavu sociální péče Hajnice – Barevné domky), seznámíme Vás se změnami, které od nového roku nastanou v naší organizaci, a také pro Vás máme příspěvek paní Vosáhlové. Samozřejmě to není vše, jako obvykle Vám nabídneme spoustu dalšího zajímavého čtení, pozvánky na naše akce, novinky z oblasti lidí se zdravotním postižením i vánoční přání lidí s mentálním postižením.

Přejeme
Vám příjemně
strávený vánoční
čas s Vašimi
blízkými i naším
Čtvrtletníkem!

„Vaše redakce“

Změna na postu předsedy OV SPMP Trutnov

Rok 2005 přináší výrazné změny v Okresním výboru SPMP Trutnov. Náš dosavadní předseda, pan **Otto VALA**, na vlastní žádost odstoupí ze své funkce, od nového roku ho na tomto postu nahradí paní **Jitka PUNNEROVÁ**, naše jednatelka a hospodářka.

S dalšími změnami v Okresním výboru Vás blíže seznámíme v čísle 1/2005.

Vyjádření odstoupícího předsedy s uvedením důvodů, které ho vedly k tomuto kroku, si můžete přečíst zde:

Každá změna má přinést něco pozitivního. I funkce předsedy není doživotní. Svým odstoupením chci dát prostor mladým při realizaci nových myšlenek na zlepšení činnosti organizace.

Jsem přesvědčen, že se partě lidí, kteří se od roku 1997 spolu se mnou podíleli na vybudování organizace, podařilo vytvořit životaschopnou organizaci, která plnila své poslání – pomáhat občanům s mentálním postižením a jejich blízkým v naplňování toho nejzákladnějšího, jejich plnohodnotné realizace v životě. Všem bych chtěl poděkovat za osobní angažovanost, kterou často na úkor svých blízkých věnovali dobré věci.

Tak, jak se k řízení organizace získávali postupně noví, mladí členové, docházelo ke zkvalitňování jednotlivých oblastí naší činnosti. Jsou stále problémy, které se musíme snažit pomoci řešit našim členům. Jestli se nám to v uplynulém období dařilo, to musíte posoudit sami. Vždy je nutné se zamyslet nad tím, co pro to udělal každý z nás, aby se situace zlepšila.

Věřím, že nová předsedkyně má na čem stavět a posune cíle organizace dále. Zůstávám členem výboru SPMP a rád přispěji svými zkušenostmi v jeho další činnosti.

Organizaci přeji hodně nových, do práce zapálených členů a stávajícím přeji krásné prožití svátků vánočních v kruhu svých blízkých a v Novém roce 2005 hodně zdraví, spokojenosti a lásky.

Dvůr Králové nad Labem,
12.12.2004

Otto VALA
Předseda OV SPMP TRUTNOV

Pojďte se s námi podívat na naše vydařené akce z uplynulých měsíců:

Magická drakiáda na Zvičině

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým Trutnov ve spolupráci s Volnočasovým klubem Knoflík z Miletína pořádaly již potřetí na kopci Zvičina u Dvora Králové n. L. „Magickou drakiádu“.

Vše vypuklo v neděli 3. října odpoledne, kdy se na Zvičině sešlo přes 80 natěšených krotitelů různých cvičených dračků a draků. Celým odpolednem nás provázela černokněžnická Černosvit a čarodějnice ze Svazu čarodějnic ČR.

Po prezentaci, lékařské kontrole všech dračích krasavců a slavnostním nástupu nastalo hromadné vypuštění a drezúra již nedočkavých létajících stvoření na provázkách. Odborná porota hodnotila nejrůznější kritéria, diváci svým hlasováním rozhodli, kdo si pro tento rok odnese Cenu diváků – sošku „Putovního draka“. Po ukončení letů nastalo slavnostní vyhlášení výsledků a předání diplomů, medailí a spousty cen všem soutěžícím.

Odpoledne příjemně zpestřil i pan Hřebík z Prahy, jehož koníčkem je sestavování říditelných draků. Jednoho takového draka nám nejen přivezl ukázat, ale dokonce jsme si všichni mohli vyzkoušet jeho ovládání.

Po celou dobu probíhal doprovodný program na deseti stanovištích, kde děti plnily různé „dračí“ úkoly. Občerstvení (čaj a výborné koláče, buchty) zajistily naše hodné maminky.

Poslední tečkou k dokonalosti celé akce bylo super počasí, které doslova na poslední chvíli vykouzila naše meteoroložka, čarodějnice Čarymíra.

Tak za rok zase na shledanou na Zvičině!

Halloweenská zábava na Zálabí

2. listopadu ve 14 hodin jsme se všichni sešli v Zábavním centru Zálabí ve Dvoře Králové n. L., abychom společně oslavili podzimní strašidelný svátek „Halloween“.

Přijeli např. z ÚSP Hajnice – Barevné domky, ze stacionářů v Trutnově a Vrchlabí, z ÚSP Čtyřlístek Markoušovice, z Dětského domova v Dolním Lánově..., přišli i naši členové z rodin a další kamarádi.

Celé odpoledne nám zpestřili svým „break dance“ vystoupením i tanečníci z Trutnova. Nejen jim, ale i ostatním, kteří nám pomohli se zajištěním „Halloweenské oslavy“, moc děkujeme.

Speciální olympiáda ve stolním tenise

O víkendu, 19. – 21. 11. 2004, pořádal Sportovní klub Klokani Hajnice a Ústav sociální péče Hajnice – Barevné domky XII. roční republikového turnaje ve stolním tenise v rámci Českého hnutí speciálních olympiád ve Dvoře Králové nad Labem. Zúčastnilo se ho přes 120 sportovců s mentálním postižením z více než 40ti sportovních klubů z celé ČR i řada významných hostů, mezi nimiž nechyběla ani národní ředitelka ČHSO paní Martina Středová.

Na programu soutěží byly dvouhry, čtyřhry a unified. Sportovní klání se odehrávala v moderní tělocvičně Základní školy

Strž, která nám poskytuje výborné zázemí při tomto turnaji. Na sobotní večer byla pro sportovce, trenéry, rozhodčí i organizátory připravena taneční zábava v Zábavním centru Zálabí. K tanci nám hrála kapela OK-Styl. Příjemným překvapením večera byla i ukázka sálového ohňostroje.

Již teď začínáme s přípravou XIII. ročníku, který bude EVROPSKÝM TURNA-JEM, a proběhne ve dnech 16. – 20. 11. 2005 ve Dvoře Králové n. L.

Konference „Sexualita mentálně postižených“

V pátek 3. 12. 2004 pořádalo občanské sdružení Orfeus ve spolupráci s Pedagogickou fakultou University v Hradci Králové celostátní konferenci na téma „Sexualita mentálně postižených“.

Se svými více či méně zajímavými příspěvky vystoupila řada hostů a odborníků, např. MUDr. Radim Uzel, Ing. Ivo Vykydal, MUDr. Jiří Mellan a mnoho dalších.

Probírala se různá témata, avšak mnohým příspěvkům lze vytknout, že se pohybovaly na obecné rovině a nijak hlouběji se nazabývaly přímo problematikou lidí s mentálním postižením.

Poslanec a předseda Ústředního výboru SPMP ČR pan ing. Ivo Vykydal po příspěvku sexuologa Radima Uzla prohlásil, že jeho, otce těžce postižené dcery, uráží, když někdo o jeho dítěti mluví jako o debilovi, imbecilovi či idiotovi a že není přípustné, aby se na odborném poli používaly tyto zastaralé a dnes již hanlivé termíny. Avšak byl rád, že zde tyto pojmy zazněly a že se k nim mohl vyjádřit.

V některém dalším čísle, až budeme mít k dispozici Sborník k této konferenci, Vám přineseme zpracované všechny zajímavé informace z tohoto setkání.

Mikulášská nadílka

Jak už to tak bývá, vždy na začátku prosince obchází všechny domácnosti Mikuláš s Andělem, aby odměnili hodné děti.

Při tomto nelehkém úkolu jim s radostí pomáhají ohavná pekelná stvoření, která se těší na všechna zlobidla.

A tak Mikuláš s Andělem a dvěma čerty zavítali i do Ústavu sociální péče Hajnice – Barevné domky. Čerti, ač se maximálně snažili, nikoho si odtamtud v pytlí neodnesli. Hodný Mikuláš a Anděl rozdávali balíčky a sladkosti za nějakou hezkou básničku či písničku a také za slib, že celý

příští rok budou všichni hodní, aby se nemuseli bát, až se čerti zase objeví... A když se v Hajnici rozloučili, čekalo je po přeletu další příjemné zastavení...

V Oranžovém domě v Trutnově se jeho obyvatelé a mnoho dalších kamarádů sešlo v klubovně, kde probíhala „Mikulášská diskotéka“, při které všichni napjatě očekávali příchod čertů. A dočkali se! Čerti splašeně vtrhli do místnosti, avšak vlivný Mikuláš si ihned zřídil pořádek.

Každý, kdo předstoupil před tuto „nebeskou a pekelnou porotu“ předvedl něco, co umí – zpívalo se, říkaly básničky, dokonce se hrálo na harmoniku! Odměnou byl balíček sladkostí i dárkové předměty od firmy Eurotel.

Než se Mikuláš, Anděl a čerti vydali na další štaci, ještě chvíli se zdrželi v Oranžovém domě, aby si se všemi přátelsky zatančili, ale pak se po nich zem slehla... Ale taneční veselí pokračovalo dál.

Naše sdružení se také podílelo na nadílce, nakoupilo sladkosti pro klienty ÚSP Hajnice – Barevné domky a z části zajistilo občerstvení na Mikulášské diskotéce v Oranžovém domě.

Vánoční dny otevřených dveří v Oranžovém domě v Trutnově

Ve dnech 9. – 11. 12. 2004 pořádal Oranžový dům Trutnov ve spolupráci se Sdružením pro pomoc mentálně postiženým Trutnov „Vánoční dny otevřených dveří“.

Návštěvníci si mohli prohlédnout celý Dům (byty, pokoje, dílny, školičku...) i výrobky z pracovních dílen (drobné dárkové předměty a vánoční dekorace, přání, svícný...).

Každý den navštívilo Oranžový dům mnoho lidí, kteří odtud odcházeli nadšení a mile překvapeni :o) Můžeme konstatovat, že „Vánoční dny otevřených dveří“ v Oranžovém domě v Trutnově byly velice úspěšné.

A protože tu často zmiňujeme Oranžový dům Trutnov, rozhodli jsme se představit Vám toto zařízení blíže:

Představujeme Vám Oranžový dům Trutnov

10. září 2004 byl slavnostně otevřen Oranžový dům v Trutnově, zrekonstruovaný a moderně vybavený objekt, ve kterém v minulosti sídlil Kojenecký ústav, a 13. září se tam nastěhovali první obyvatelé.

Jedná se o detašované pracoviště Ústavu sociální péče Hajnice – Barevné domky, které poskytuje 16 lidem s mentálním postižením kvalitní bydlení a od roku 2005 nabídne dalším lidem s mentálním postižením možnost denního pobytu.

V podkroví jsou vybudovány čtyři chráněné byty, ve kterých téměř samostatně žije 6 obyvatel. Ti prošli přípravou na tento typ bydlení v rodinných domcích v Hajnici, kde se naučili podílet se na všech pracích souvisejících s chodem běžné domácnosti. Nyní si uklízejí, vaří, perou, žehlí, obstarávají nákupy... sami a mají možnost žít normálním způsobem života jako jejich vrstevníci.

Oranžový dům nabízí kromě chráněného bydlení i formu skupinového bydlení pro deset lidí. I tento typ bydlení předpokládá vyšší úroveň dovedností klientů, přičemž je kladen důraz na jejich samostatné rozhodování za asistenční podpory pracovníků ústavu.

nakupování...) za podpory pracovníků ústavu.

Věkové složení obyvatel je různorodé (od 11ti do 48ti let), žije tam 6 dívek, žen a 10 chlapců a mužů.

Náplň dne se odvíjí nejen od věku, ale i schopností klientů. Dva dojíždějí do školy, některým se podařilo sehnat zaměstnání mimo zařízení (ve firmě Grund, v Bílkově sanatoriu či v trutnovském Domově důchodců). Ostatní nacházejí uplatnění v dílnách, které jsou vybudovány v přízemí budovy (tkaní koberečků, šití polštářků, prostírání, výroba drobných dárkových předmětů, vázání pytlů pro firmu Juta...). K domu náleží rozlehlá zahrada, která také nabízí spoustu práce ve všech ročních obdobích.

Náplň dne netvoří jen pracovní terapie, ale všichni si opakují a rozšiřují své dosavadní znalosti ve „školičce“, kterou každé ráno provozují vychovatelky, a třikrát týdně odpoledne dochází do „školičky“ paní učitelka dr. Kmeřová. V průběhu dne klienti chodí také na nákup, na procházky, připravují si jídlo (v týdnu mají obědy ve školní jídelně), starají se o domácnost a také mají čas pro své koníčky a zájmy. Každý čtvrtek chodí plavat do bazénu v Trutnově, trénují stolní tenis, navštěvují divadelní představení, jezdí na výlety apod.

Domníváme se, že Oranžový dům Trutnov je zařízení, které umožňuje lidem s mentálním postižením žít tak, aby byla respektována všechna jejich práva, potřeby i přání. Nevěříte? Přijďte se tam někdy podívat!

(Oranžový dům, Žižkova 277, Trutnov, tel.: 499815724)

Klienti mají k dispozici běžný byt se standardním vybavením a dvou či jednolůžkovými pokoji. Jeden byt je pro pět klientů, kteří se podílejí na všech běžných domácích činnostech (vaření, praní, úklid,

Jen krátce...

27. října 2004 vystoupila ve Velkém sále pražské Lucerny **kapela VEGA**. Skupina, kterou tvoří hudebníci s mentálním postižením z Ústavu sociální péče ve Skalici u Litoměřic, v Praze nevystupovala poprvé. Pozvali si řadu hostů, mezi nimiž nechyběla vítězka soutěže Česko hledá SuperStar Aneta Langerová, Anna K., kapely Ready Kirken, Tři sestry, Šum svistu a mnoho dalších.

V říjnu získal český **psychiatr Jan Pfeiffer** titul **Hrdina roku 2004**, avšak hrdinsky se podle svých slov rozhodně necítí. Ocenění převzal spolu s dalšími 28 lidmi z celého světa v Londýně od časopisu Time. Magazin mu ho udělil za úsilí o reformu české psychiatrie, za boj o práva duševně nemocných a za snahu o zrušení klecových lůžek.

11. listopadu byla slavnostně otevřena **chráněná dílna na výrobu nakládaných hermelínů** ve Slapech. Vznikla z výtěžku veřejné sbírky Akce cihla. V dílně najde pracovní uplatnění 7 lidí s mentálním postižením. Nakládané hermelíny se budou dodávat do pražských restaurací a kaváren.

14. prosince 2004 přijal **na Pražském hradě** prezident Václav Klaus s manželkou Livií **přes 200 účastníků speciálních olympiád**. První dáma, která je patronkou Českého hnutí

speciálních olympiád, si pak s některými z nich zatančila. Sportovkyně si zase mohly zatancovat s prezidentem hnutí a známým baletním mistrem Vlastimilem Harapesem.

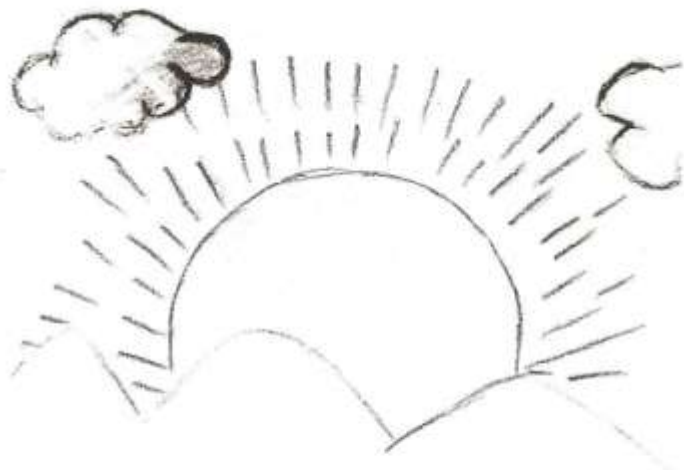
Návrh nového školského zákona chce snížit počet **zvláštních škol** a některé další sloučit se základními, což vůbec nevitají speciální pedagogové. Integrace žáků s postižením do běžných škol má svá úskalí, protože ne vždy je škola schopna zajistit integrovanému žáku takové podmínky, které potřebuje vzhledem ke svému postižení.

22. prosince 2004 **končí** v nemocnicích, ústavech sociální péče a dalších zařízeních **civilkáři**. Otázkou je, kdo nahradí tuto levnou, vítanou a nezbytnou pracovní sílu. Stát sice řekl, že by je mohli nahradit nezaměstnaní, ale jak to bude fungovat, zatím nikdo neví.

Časopis GRANTIS – měsíčník neziskového sektoru – vyhláší v rámci kampaně „30 dní pro neziskový sektor“ 6. ročník **fotografické soutěže** na téma: **„Ze života neziskových organizací“**. Uzávěrka soutěže je 31. 12. 2004.

Pani Zdenka Vosáhlová nám napsala jeden prázdninový zážitek, o který se s Vámi chce podělit:

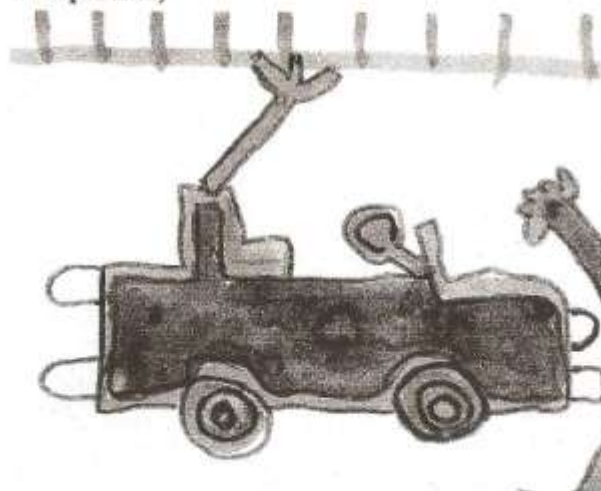
Celá její rodina si zamilovala Jizerské hory, které rádi a často navštěvují. Pozastavuje se však nad tím, že na některých parkovištích (na Smědavě či na Bukovci), jak píše, po předložení průkazu ZTP/P jejího syna neplatí parkovné. A když zaparkovali na parkovišti v Hraběticích, pan výběrčí jim oznámil, že tady budou platit 30 Kč. Snažila se mu vysvětlit, že jinde v horách neplatí a neodpustila si poznámku, že se jí to zdá trochu bezohledné, načež pan výběrčí odpověděl, že na něho také nikdo nebere ohled, když platí daně. Nešlo jí o stanovený obnos, ale o přístup k postiženým dětem. Vždyť výhody, které poskytuje průkazka ZTP/P, jsou jen malou náplastí na bolest, kterou každá taková rodina musí nést, píše paní Vosáhlová.

Paní Vosáhlová také v závěru píše, že dodnes neví, zda je nárok na místa právně podložen, zda je přímo stanoven jejich počet nebo zda záleží pouze na mravních hodnotách osoby, která poplatek vybírá.

Nám se podařilo zjistit, že u nových staveb je povinností investora zřízení parkovacích míst pro tělesně postižené, která je dána vyhláškou č. 369/2001 Sb.: méně než 20 celkových míst – 1 stání pro ZTP, 20 – 40 míst – 2 stání, nad 40 míst – 5 % stání. Musí být zajištěn bezbariérový přístup z komunikace pro pěší. Splnění povinnosti kontroluje stavební úřad při vydávání stavebního povolení a poté i kolaudační rozhodnutí.

U stávajících parkovišť (resp. vybudovaných před r. 1995) zákonná povinnost ke zřízení míst pro postižené není. Kompetentním orgánem je Odbor dopravy magistrátu města, k němuž lze podat žádost a odbor může vyhovět (záleží zj. na posouzení dopravní situace).

A jak je to s **placením na parkovišti**? To zřejmě záleží na vyhláškách a nařízeních konkrétního města. Např. v Brně je možné bezplatné parkování na parkovištích s parkovacími automaty pro vozidla označená dle zvláštních právních předpisů, že přepravují osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou jen po dobu nezbytně nutnou (max. 120 min). Toto vozidlo musí být opatřeno parkovacím kotoučem s nastavenou dobou příjezdu. (www.infoposel.cz)

Vánoce by měly být časem pohody, lásky a splněných přání, časem, který stráví celá rodina a všichni blízcí pohromadě... Lidé se v tuto dobu trochu mění, jsou k sobě ohleduplnější, citlivější, milejší, dobrušnější, více otevírají svá srdíčka.

Děti i dospělí v ústavech se také velmi těší na vánoční svátky, které stráví doma – s maminkou, tatínkem, sourozenci... Myslím si, že to je největší vánoční přání většiny klientů.

Rozhodla jsem se zeptat některých lidí s mentálním postižením, jaké jsou jejich letošní vánoční sny, co by chtěli najít pod vánočním stromečkem. Tak tady jsou odpovědi:

Pěťu si přeje lampičku...

KVÁNOČ ŮMSI NEJVIC PŘEJI LAMPÍČKU

PĚŤA

Tom chce pod vánočním stromem najít nabíječku na mobila, aby mohl volat...

Mobil si přeje také Jára...
MOBILA
A BIBILI
MHRI.
SIMENS
NANÉ

RATZEARUĚIOLÁ

Daně by největší radost udělala hi-fi věž, kterou nechce jen pro sebe, byla by pro všechny...

Petr původně napsal mobil, ale protože ten snad dostane, tak ho přeškrtnal a vymyslel další věci...

PĚTR
PŘEJU SI

STOJAN
VECEDŮKA

DANA
PŘEJU SI
HIFI VĚŽ
K VÁNOČNÍM
-
SPOLEČNĚ

hehbi reanoel

Poděkování

Na konci každého roku se bilancuje, hodnotí, děkuje, dávají se nová předsevzetí a vytýčují nové cíle...

Myslím, že jsme za rok 2004 odvedli velký kus práce. Samozřejmě další kus dřiny je před námi i pro rok 2005, chceme-li stále plnit poslání naší organizace a dosahovat vyšších a vyšších met.

Proto mi dovozte poděkovat všem našim členům, kteří svým aktivním přístupem, pilí, nadšením a vytrvalostí pomáhali plnit a realizovat naše plány!

To vše by nebylo možné bez laskavé pomoci našich milých sponzorů, kterým děkujeme za finanční i materiální podporu a těšíme se na dobrou spolupráci snad i v roce příštím!

A do třetice děkujeme všem příznivcům, kteří nám fandí a morálně podporují!

Vy všichni si zasloužíte náš velký a upřímný DĚK !!!

Zveme Vás...

Silvestr 2004 prožijeme v Oranžovém domě v Trutnově. Plánujeme velkou oslavu s ohňostrojem a spoustou zábavy, hudby a tance, dobrot a skvělé nálady, na kterou jsme pozvali i klienty žijící v Hajnici.

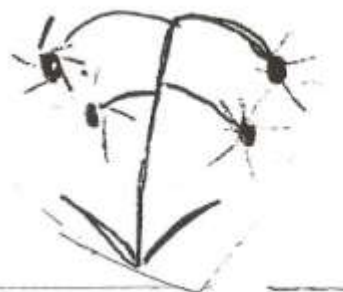
5. února 2005 pořádá Sdružení pro pomoc mentálně postiženým Trutnov ve spolupráci s Diakonií Dvůr Králové nad Labem v Zábavním centru Zálabí **„Společenský ples“**. Bližší informace a rezervace vstupenek u paní Jitky Punnerové (tel.: 499622175, e-mail: jipun@seznam.cz).

Rádi bychom ještě v měsíci lednu uskutečnili pro naše členy **rekreační pobyt v Krkonoších**.

Členský příspěvek

Roční členský příspěvek zůstává i pro rok 2005 stejný, tzn. **100,- Kč**. Žádáme naše členy, aby ho uhradili co nejdříve. Děkujeme!

V první čtvrtině roku 2005 slaví významná životní jubilea tyto členové:

Martin Šulc
Jiří Šilar
Tomáš Nový
Karel Kubelka

Přejeme všechno nejlepší!!!

Kontaktní adresa:

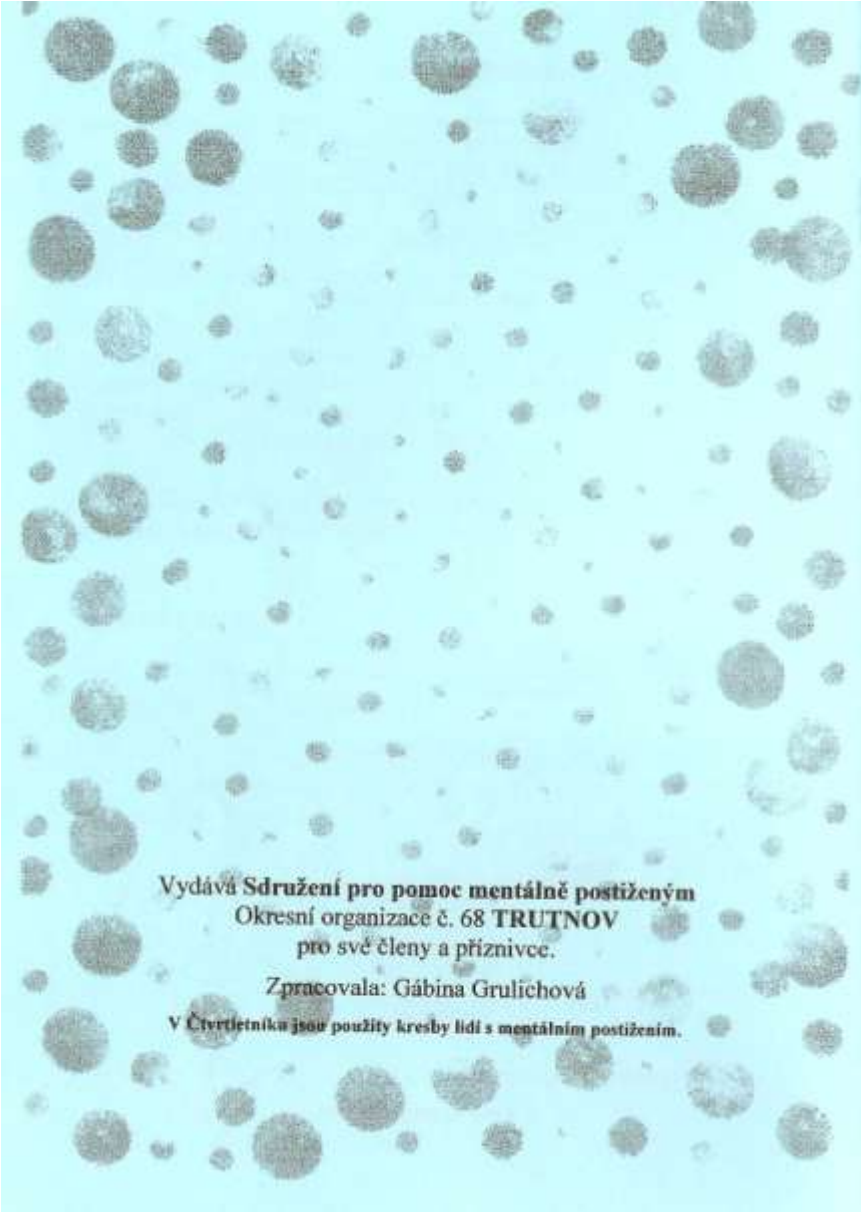
Jitka Punnerová (jednatel-hospodář)
Klazarova 968, Dvůr Králové n. L.
tel. domů: 499/622175
e-mail: jipun@seznam.cz

spmp.cz

své připomínky, náměty, případné dotazy můžete posílat na adresu:
spmp.trutnov@email.cz

č. účtu: 129803808/0300

Vydává Sdružení pro pomoc mentálně postiženým
Okresní organizace č. 68 TRUTNOV
pro své členy a příznivce.

Zpracovala: Gábina Grulichová

V Čtvrtletníku jsou použity kresby lidí s mentálním postižením.